

Sygn. akt III AUa 545/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak (spr.)

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski

SSA Joanna Baranowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 marca 2017 r. w Ł.

sprawy **P. S. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość należności z tytułu składek

na skutek apelacji P. S. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 25 stycznia 2016 r. sygn. akt VIII U 1863/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od P. S. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt: III AUa 545/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w K. określił należności P. S. (1) z tytułu nieopłaconych składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2006 r. do lutego 2008 r. na kwotę 9 471,20 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 8 819,00 zł,
- Fundusz Pracy za okres od marca 2007 r. do lutego 2008 r. na kwotę 426,95 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 381,00 zł,

tj. na łączną kwotę 19 098,15 zł na dzień wydania decyzji.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek. Zawiadomił także płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia

składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zastrzegł także, iż brak uregulowania określonego decyzją zobowiązania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w terminie miesiąca od otrzymania decyzji spowoduje przymusowe ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

Ubezpieczony P. S. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji, wniósł o jej uchylenie decyzji wskazując w uzasadnieniu, że od 2000 r. nie otrzymał decyzji, która by go zobowiązywała do opłacania składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz, że działalność w zakresie współpracy na podstawie umów o pracę nakładczą zakończył w 2008 r. a obecnie jest bezrobotny.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie od powyższej decyzji.

Rozstrzygnięcie Sądu zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

P. S. (1) łączyła, w okresie od 1 listopada 2005 r. do 31 stycznia 2007 r., umowa o pracę nakładczą z firmą (...) R. M. z siedzibą w Z., a w okresie od 1 lutego 2007 r. do 10 sierpnia 2008 r. umowa o pracę nakładczą z firmą (...) H. P. z siedzibą w Z..

Ubezpieczony prowadził także, w okresie od 1 listopada 2005 r. do 29 lutego 2008 r., działalność gospodarczą SKUP (...) z siedzibą w W..

P. S. (1) dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej Skup (...) jako osoba, która dokonała wyboru obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania umów o pracę nakładczą na rzecz w/w płatników składek.

Decyzją z dnia 15 lipca 2010 r. ZUS I Oddział w Ł. stwierdził, że P. S. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym oraz chorobowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą na rzecz płatnika składek (...) R. M., z siedzibą w Z. w okresie od dnia 1 listopada 2005 r. do 31 stycznia 2007 r.

Decyzją z dnia 15 lipca 2010 r. ZUS I Oddział w Ł. stwierdził, że P. S. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym oraz chorobowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą na rzecz płatnika składek (...) H. P., z siedzibą w Z. w okresie od dnia 1 lutego 2007 r. do 29 lutego 2008 r.

Decyzją z dnia 18 lutego 2011 r. ZUS I Oddział w Ł. stwierdził, że P. S. (1) z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 listopada 2005 r. do 29 lutego 2008 r. i określił miesięczne podstawy wymiaru składek.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, iż wnioskodawca zalega z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zaległości wnioskodawcy, wobec nieuregulowania należności z tytułu składek na dzień wydania zaskarżonej decyzji, wynosiły z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2006 r. do lutego 2008 r. na kwotę 9 471,20 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 8 819,00 zł,
- Fundusz Pracy za okres od marca 2007 r. do lutego 2008 r. na kwotę 426,95 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 381,00 zł,

tj. na łączną kwotę 19 098,15 zł na dzień wydania decyzji.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd wskazał, iż wnioskodawca na rozprawie, jednoznacznie wskazał, iż nie kwestionuje zarówno faktu, jak i wysokości niezapłaconych składek określonych przez organ rentowy w decyzji.

Powołując się na treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i 12 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 z późn. zm.) Sąd podniósł, iż obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym – podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 17. ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 poz. 887 z późn. zm.) składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu. Płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy (art. 46 ust. 1).

Z treści art. 31 w/w ustawy wynika, że do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), w myśl którego zaległością podatkową (tu odpowiednio składkową) jest podatek nie zapłacony w terminie płatności.

Oznacza to, że zaległość powstaje na skutek samego niedotrzymania terminu realizacji zobowiązania podatkowego (składkowego), niezależnie od przyczyn tego stanu rzeczy, w tym winy lub braku winy w terminowym spełnieniu świadczenia po stronie płatnika składek, czy jego pozostawania w dobrej wierze. Ordynacja podatkowa w art. 53 § 1 przewiduje naliczanie odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, a więc w sytuacji braku terminowego spełnienia świadczenia, od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności (§ 4 art. 53 Ordynacji podatkowej).

Sąd Okręgowy wskazał, iż z powyższej przytoczonej regulacji prawnej wprost wynika, że wnioskodawca, jako prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą był zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Bezspornie w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, wnioskodawca z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, opłacał jedynie składki na ubezpieczenie zdrowotne i nie dopełnił obowiązku opłacenia należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, a co za tym idzie zasadnie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję określając wysokość zadłużenia z tego tytułu wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

Sąd podniósł, iż wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, ani w odwołaniu od przedmiotowej decyzji, ani w toku postępowania sądowego, nie kwestionował okoliczności, ani okresów prowadzenia działalności gospodarczej, nie kwestionował, iż wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, należnych z tego tytułu oraz odsetek za zwłokę naliczonych na datę wydania decyzji tj. 20 maja 2015 r. łącznie wynosi 19 098,15 zł. Fakty te jako przyznane w toku postępowania, w świetle art. 229 k.p.c. nie wymagały zatem dowodu, gdyż ich przyznanie nie budziło wątpliwości.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawcy jako bezzasadne.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 wyroku. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił, w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 490) i zasądził od P. S. (1) na rzecz ZUS I Oddział w Ł. kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł ubezpieczony wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż w spornym okresie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako nakładca. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie kwestionował tego faktu do 2010 r., kiedy to wydał decyzje stwierdzające, że nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą na rzecz płatników składek (...) H. P. z siedzibą w Z. i (...) R. M. z siedzibą w Z.. Skarżący podniósł również, iż o wydaniu przez organ rentowy tych decyzji oraz o wydaniu decyzji z dnia 18 lutego 2011 r. stwierdzającej, iż w okresie od 1 listopada 2005 r. do 29 lutego 2008 r. podlegał, z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, ubezpieczeniom społecznym, dowiedział się dopiero w 2015 r. oraz, iż ZUS pozbawił go możliwości złożenia wniosku o umorzenie należności składkowych, a nie jest w stanie ich spłacić, gdyż jest bezrobotny.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew wywodom apelacji, Sąd pierwszej instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy oraz treści obowiązujących i powołanych w uzasadnieniu wyroku, przepisach prawa materialnego.

Za całkowicie bezzasadny należy uznać zarzut apelującego, iż Sąd błędnie uznał, iż wnioskodawca w spornym okresie nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartych na rzecz płatników składek (...) H. P. z siedzibą w Z. i (...) R. M. z siedzibą w Z., umów o pracę nakładczą, a co za tym idzie, że podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej równolegle działalności gospodarczej.

Z materiału sprawy wynika, iż decyzjami z dnia 15 stycznia 2010 r. organ rentowy stwierdził, iż P. S. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym oraz chorobowemu jako osoba wykonująca prace nakładczą, na podstawie umowy o pracę nakładczą: na rzecz płatnika składek (...) R. M. z siedzibą w Ł., w okresie od 1.11.2005 r. do 31.01.2007 r. oraz na rzecz płatnika składek (...) H. P. z siedzibą w Z., w okresie od 1.02.2007 r. do 29.08.2008 r. W decyzjach tych wnioskodawca został pouczone o prawie, terminie oraz sposobie odwołania się do Sądu od powyższych decyzji.

Nadto decyzją z dnia 18 lutego 2011 r. organ rentowy stwierdził, iż P. S. (2) z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 1.11.2005 r. do dnia 29.02.2008 r. Do decyzji tej załączono zestawienie należnych składek na te ubezpieczenia należnych za cały wskazany w decyzji okres. Decyzja ta również zawierała pouczenie o prawie, sposobie i terminie wniesienia odwołania do Sadu.

Powyższe decyzje, wbrew twierdzeniom apelującego, zostały mu doręczone, na co wskazują potwierdzenia odbioru znajdujące się na karcie 5a akt ZUS oraz na karcie 27 i 28 akt, na których widnieje podpis adresata decyzji.

Wprawdzie skarżący podnosił, iż podpisy te nie są jego podpisami, ale pomimo tego, iż był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie złożył żadnych wniosków dowodowych na wykazanie tego faktu. W tych okolicznościach twierdzenia ubezpieczonego, iż decyzje te nie zostały mu doręczone, należy uznać za gołosłowne.

Skoro P. S. (2), nie złożył odwołania od powyższych decyzji, pomimo prawidłowego pouczenia o sposobie i terminie jego wniesienia do Sądu, decyzje te w świetle art. 16 kpa, należy uznać za ostateczne, a tym samym prawomocne (art. 269 kpa).

Skarżącemu zostało również doręczone wezwanie do zapłaty należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, za sporny okres (wezwanie k. 13-12, pismo ubezpieczonego k. 22- akt ZUS). Pomimo tego apelujący nie podjął żadnych działań zmierzających do spłaty choćby ratalnej, tych należności.

W tych okolicznościach organ rentowy, rozpoznając wniosek ubezpieczonego, o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, był uprawniony do wydania zaskarżonej decyzji.

Za całkowicie bezzasadny, z powyższych względów, należy również uznać zarzut apelacji, iż organ rentowy uniemożliwił skarżącemu skorzystanie z ustawy o abolicji podatkowej, gdyż nie doręczył mu wyżej opisywanych decyzji z 2010 r. i 2015 r.

Skarżący nie kwestionował w odwołaniu od decyzji jak również w toku postępowania sądowego, wskazanego okresu prowadzenia działalności gospodarczej, wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, należnych z tego tytułu oraz odsetek za zwłokę naliczonych na datę wydania decyzji tj. 20 maja 2015 r. wyliczonych, przez organ rentowy na łączną kwotę 19 098,15 zł. Prawidłowo zatem, Sąd I instancji uznał, iż fakty te jako przyznane, w świetle art. 229 k.p.c., nie wymagały dowodu, gdyż ich przyznanie nie budziło wątpliwości.

W konkluzji powyższych rozważań, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 pkc apelację oddalił jako bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego, Sąd orzekł stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu, określonej w art. 98 kpc określając ich wysokość na podstawie § 2 pkt 5, § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dn. 5.11.2015 r. poz.1800).